

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 6 Δεκεμβρίου 2017, με την εξής σύνθεση : Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Πρόεδρος, Ιωάννης Σαρμάς, Σωτηρία Ντούνη, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού και Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Γεωργία Τζομάκα, Στυλιανός Λεντιδάκης, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Βασιλική Σοφianού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα (εισηγήτρια), Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Βασιλική Προβίδη, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Κωνσταντίνος Κρέπης, Ειρήνη Κατσικέρη, Γεωργία Παπαναγοπούλου και Νεκταρία Δουλιανάκη, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

Για να δικάσει την από 11.11.2015 (Α.Β.Δ. .../2015) αίτηση των:

α) ... του ... και β) ... του ..., αμφοτέρων κατοίκων ... (οδός), οι οποίοι παραστάθηκαν διά του πληρεξουσίου δικηγόρου τους Χάρη Ιεροδιακόνου (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 5555),

κ α τ ά: του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών, που παραστάθηκε διά του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη.

Με την αίτηση αυτή επιδιώκεται η αναίρεση της 3327/2015 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο των αναιρεσειόντων, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της αίτησης. Και

Τον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος ανέπτυξε την από 6.12.2017 έγγραφη γνώμη του και πρότεινε την απόρριψη της αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντες τους Δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από την Αντιπρόεδρο Γεωργία Μαραγκού και τους Συμβούλους Γεώργιο Βοΐλη, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Κωνσταντίνα Ζώη, Στυλιανό Λεντιδάκη και Θεολογία Γναρδέλλη, που είχαν κώλυμα (άρθρα 11 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981), καθώς και τη Σύμβουλο Νεκταρία Δουλιανάκη, που αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Αποφάσισε τα εξής:

1. Η υπό κρίση αίτηση, για την οποία καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. τα ειδικά έντυπα γραμμάτια παραβόλου του Δημοσίου, σειράς Α΄, με αριθμό ..., ...), έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νομότυπα.

2. Με την αναιρεσιβαλλόμενη 3327/2015 απόφαση του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου απορρίφθηκε έφεση της ... χήρας ... και της δεύτερης αναιρεσείουσας ... του ..., πολιτικών συνταξιούχων κατά μεταβίβαση, χήρας και άγαμης θυγατέρας, αντίστοιχα, αποβιώσαντος πολιτικού συνταξιούχου (πρώην τακτικού Καθηγητή της Σχολής ...), κατά της απόρριψης από την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ένστασης αυτών με αίτημα την αναπροσαρμογή της σύνταξής τους αναδρομικώς, από 1.1.2008, κατόπιν συνυπολογισμού στις συντάξιμες αποδοχές τους του επιδόματος της «πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» του άρθρου 30 παρ. 2 περ. γ΄ του ν. 3187/2003, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παρ. Α του ν. 3413/2005.

3. Με την κρινόμενη αίτηση, όπως αναπτύσσεται με το από 11.12.2017 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, ζητείται η αναίρεση της 3327/2015 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής των διεπουσών την επίδικη υπόθεση διατάξεων, σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι ο μη συνυπολογισμός στις συντάξιμες αποδοχές των πρώην καθηγητών των Ανώτατων Στρατιωτικών Σχολών του επιδόματος της «πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» του

άρθρου 30 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3187/2003, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παρ. Α του ν. 3413/2005, συνιστά άνιση μεταχείριση αυτών σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., για τα οποία ισχύει η ευνοϊκή ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως αντικαταστάθηκε από 1.1.2008 με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3620/2007, που προβλέπει τον συνυπολογισμό στον συντάξιμο μισθό τους του αντίστοιχου ομώνυμου επιδόματος του άρθρου 36 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3205/2003.

4. Το π.δ. 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (Α' 304) ορίζει στο άρθρο 8 παρ. 1 ότι: «Διάδικοι εις την ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκην είναι το Δημόσιον και το φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον, υπέρ ή καθ' ων εξεδόθη ή έχει συνεπείας η πράξις ή απόφασις» και στο άρθρο 110 ότι: «Η αίτησις αναίρέσεως ασκείται υπό παντός έχοντος έννομον συμφέρον ή υπό του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας παρά τω Ελεγκτικώ Συνεδρίω, απευθύνεται δε κατά του εν τη αναιρεσιβαλλομένη αποφάσει διαδίκου, του τυχόν εκ ταύτης συνδικαιούχου και κατά παντός τρίτου, ως προς τον οποίον έχει συνεπείας ή δίκη ...». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι στην αναιρετική δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου νομιμοποιούνται ενεργητικά εκείνοι που διετέλεσαν διάδικοι στη δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση (πρβλ. ΑΠ 1549/2000, ΣτΕ 1484, 4734/2014), υπέστησαν δε βλάβη από αυτή και, ως εκ τούτου, έχουν έννομο συμφέρον για την εξαφάνισή της, καθώς και οι καθολικοί διάδοχοί τους. Τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών, η οποία ερευνάται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, πρέπει να επικαλείται και να θεμελιώνει ο ασκών την αίτηση αναίρεσης (Ολομ. ΕλΣ 473/2010, πρβλ. ΑΠ 401/2018). Περαιτέρω, από τις διατάξεις του άρθρου

1710 ΑΚ σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 1813, 1846, 1847 ΑΚ προκύπτει ότι η κληρονομία, ως σύνολο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του κληρονομούμενου, μεταβιβάζεται από της επαγωγής στους κληρονόμους του αποβιώσαντος, είτε εκ διαθήκης είτε εξ αδιαθέτου, κατά το αναλογούν ποσοστό στην περίπτωση της εξ αδιαθέτου διαδοχής, οι οποίοι καθίστανται άμεσοι και καθολικοί διάδοχοι του κληρονομούμενου, επιφυλασσομένου σ' αυτούς του δικαιώματος της αποποίησης της επαχθείσας κληρονομίας. Από τα ανωτέρω παρέπεται ότι για το παραδεκτό τη αίτησης αναίρεσης των κληρονόμων του αποβιώσαντος διαδίκου πρέπει αυτοί να επικαλούνται τον θάνατο του διαδίκου και τον λόγο της κληρονομικής διαδοχής (εξ αδιαθέτου ή εκ διαθήκης), ειδικότερα δε είτε τη συγγενική σχέση που τους συνδέει με τον αποβιώσαντα δυνάμει της οποίας καθίσταται, κατά νόμο, κληρονόμοι του τελευταίου, εφ' όσον το κληρονομικό τους δικαίωμα το στηρίζουν στην εξ αδιαθέτου κληρονομική διαδοχή, είτε την εγκατάστασή τους με διαθήκη (πρβλ. ΑΠ 1194/2013, 1188/2014, 1241/2018).

5. Στην προκειμένη περίπτωση, ο πρώτος αναιρεσείων, του ..., ενεργώντας, κατά τους ισχυρισμούς του, ως καθολικός διάδοχος της αποβιώσασας στις 20.6.2015, ήτοι πριν από την άσκηση της υπό κρίση αίτησης, ... χήρας, η οποία διετέλεσε διάδικος στην κατ' έφεση δίκη ως εκκαλούσα, ζητεί την αναίρεση της 3327/2015 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία απορρίφθηκε έφεση της φερόμενης ως δικαιοπαρόχου του και της δεύτερης αναιρεσείουσας, πολιτικών συνταξιούχων κατά μεταβίβαση, με αντικείμενο τον συνυπολογισμό στις συντάξιμες αποδοχές τους από 1.1.2008 του επιδόματος της «πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και

ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» του άρθρου 30 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3187/2003. Στην περιλαμβανόμενη στα στοιχεία του φακέλου από 4.9.2012 ιδιόγραφη διαθήκη της ... χήρας, η οποία δημοσιεύθηκε στις ... 2016 από το Ειρηνοδικείο ... (βλ. το σχετικό .../2016 πρακτικό δημοσίευσης ιδιόγραφης διαθήκης), αναφέρονται τα εξής: «... Στην αγαπητή μου κόρη ... αφήνω την επικαρπία του μεριδίου μου του διαμερίσματος ... Της αφήνω και το ποσό από την πώληση του μεριδίου μου του διαμερίσματος ... Της αφήνω επίσης και ό,τι ποσά συντάξεων τυχόν δικαιωθώ να λάβω αναδρομικά, αν τότε δεν ζω. Στον αγαπητό μου υιό ... αφήνω την υπόλοιπη ακίνητη περιουσία μου. Του αφήνω επίσης και τα αμοιβαία κεφάλαια ...». Με τη διαθήκη αυτή, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό της, η αξίωση της θανούσας για τα αναδρομικά ποσά συντάξεων που τυχόν δικαιωθεί καταλείπεται στη θυγατέρα της ... του ... (δεύτερη αναιρεσείουσα), η οποία κατά τούτο καθίσταται κληρονόμος της (εγκατάσταση αυτής σε δήλον πράγμα, άρθρο 1800 Α.Κ.). Κατόπιν τούτων, ο πρώτος αναιρεσείων, ... του ..., ισχυρίζεται μεν ότι ενεργεί ως καθολικός διάδοχος της ... χήρας, όμως, ενόψει της ανωτέρω διαθήκης, δεν θεμελιώνεται η ενεργητική νομιμοποίησή του, δοθέντος μάλιστα ότι ούτε στο δικόγραφο της αίτησης αναίρεσης εκτίθενται τα ειδικότερα στοιχεία στα οποία στηρίζει το κληρονομικό του δικαίωμα ως προς την ένδικη αξίωση, ούτε άλλωστε περιέχονται στον φάκελο της δικογραφίας σχετικά έγγραφα (πρβλ. ΑΠ 477/2001). Με βάση τα προεκτεθέντα, η ένδικη αίτηση δεν ασκείται παραδεκτά από αυτόν με την ως άνω ιδιότητά του και, συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος που τον αφορά, λόγω έλλειψης της προϋπόθεσης της ενεργητικής νομιμοποίησής του.

6. Με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος, με την οποία ορίζεται ότι «οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου», κατοχυρώνεται η αρχή της ισότητας που επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες. Ο κανόνας αυτός δεσμεύει τα συντεταγμένα όργανα της πολιτείας και, ειδικότερα, τόσο τον κοινό νομοθέτη κατά την άσκηση της νομοθετικής λειτουργίας όσο και τη Διοίκηση, όταν θεσπίζει κατά νομοθετική εξουσιοδότηση κανονιστική ρύθμιση. Ο δικαστικός έλεγχος τήρησης της αρχής της ισότητας είναι έλεγχος ορίων και όχι των κατ' αρχήν επιλογών του νομοθέτη ή της ουσιαστικής ορθότητας των τιθέμενων νομικών κανόνων. Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού αναγνωρίζεται στον κοινό νομοθέτη ή στην κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση η ευχέρεια να ρυθμίζει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες που συνδέονται με καθεμία από αυτές τις καταστάσεις ή σχέσεις, με βάση γενικά και αντικειμενικά κριτήρια που τελούν σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρύθμισης. Πρέπει, όμως, η επιλεγόμενη ρύθμιση να κινείται εντός των ορίων που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας, τα οποία αποκλείουν τόσο την εκδήλως άνιση μεταχείριση, είτε με τη μορφή της εισαγωγής ενός καθαρά χαριστικού μέτρου ή προνομίου μη συνδεδεμένου προς αξιολογικά κριτήρια, είτε με τη μορφή της επιβολής αδικαιολόγητης επιβάρυνσης, όσο και την αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαία μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες με βάση όλως τυπικά ή συμπτωματικά ή άσχετα μεταξύ τους κριτήρια ή, αντιθέτως, τη διαφορετική μεταχείριση ίδιων ή παρόμοιων καταστάσεων (ΕΛΣ

Ολ. 1993/2005, 2340/2009, 2654/2013, 1997/2016, 244/2017, 1388/2018, ΣτΕ 1252/2003 Ολ., 195/2018, 874/2018 Ολ.).

7. Στο άρθρο 16 του Συντάγματος ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον υπακοής στο Σύνταγμα. 2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους ... 5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους. ... 6. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί. Το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό τους επιτελεί επίσης δημόσιο λειτούργημα, με τις προϋποθέσεις που νόμος ορίζει. Τα σχετικά με την κατάσταση όλων αυτών των προσώπων καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων ...». Με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος καθορίζονται οι βασικές οι αρχές που διέπουν την παροχή της ανώτατης εκπαίδευσης, για την οποία θεσπίζονται συγκεκριμένα οργανωτικά και λειτουργικά πλαίσια, που οριοθετούν τη δράση της διοίκησης και του κοινού νομοθέτη κατά τη ρύθμιση από αυτόν των σχετικών θεμάτων. Κατά την έννοια των συνταγματικών αυτών διατάξεων, η ανώτατη εκπαίδευση, η οποία έχει ως αποστολή την προαγωγή και μετάδοση της επιστημονικής γνώσης μέσω της έρευνας και της διδασκαλίας, παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα, που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με βάση αφενός

μεν την αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αφετέρου δε την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων αυτών (ΣτΕ Ολ. 2786/1984, 41/2013, 387/2016). Η αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας εγγυάται την αδέσμευτη επιστημονική σκέψη, έρευνα και διδασκαλία, νοείται δε όχι μόνο ως ατομικό δικαίωμα του πανεπιστημιακού ερευνητή ή διδασκάλου, αλλά και ως θεσμική εγγύηση, δηλαδή ως οργανωμένη δραστηριότητα που αναπτύσσεται, σύμφωνα με κανόνες που θεσπίζει και με μέσα που παρέχει το κράτος, μέσα στο πλαίσιο της λειτουργίας των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η ελευθερία αυτή είναι, ως προς το περιεχόμενο και τη μέθοδο της διδασκαλίας και της έρευνας, απόλυτη και ισχύει έναντι πάντων, μη επιδεχόμενη άλλους περιορισμούς, εκτός από εκείνους που απορρέουν από την υποχρέωση σεβασμού του Συντάγματος (ΣτΕ 2786/1984 Ολ., 2303/2011, 2705/2014, 519/2015 Ολ.). Περαιτέρω, η αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων συνίσταται στην εξουσία των ιδρυμάτων αυτών να αποφασίζουν για τις υποθέσεις τους με δικά τους αποκλειστικά όργανα, οριζόμενα μεν από τον κοινό νομοθέτη, απαρτιζόμενα όμως από πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα ή μετέχουν, κατά τα ανωτέρω, στην υλοποίηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής αποστολής τους, ενώ η κρατική εποπτεία περιορίζεται μόνο στην άσκηση ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των οργάνων αυτών (ΣτΕ 2786/1984 Ολ., 1223/2010, 519/2015 Ολ.).

8. Ο Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007, Α' 210) ορίζει στο άρθρο 9, όπως αυτό ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην ένδικη υπόθεση χρόνο, ότι: «1. Ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενεργείας του μισθολογικού

κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε και εμισθοδοτείτο ο υπάλληλος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά. ... 2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως μισθός νοείται ο βασικός μισθός ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε κατά την έξοδό του από την υπηρεσία μαζί με την προσαύξηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, καθώς και: α) ... δ) για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. και Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. το επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης, καθώς και το επίδομα πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 2 των άρθρων 36 και 37 του ν. 3205/2003 ..., αντίστοιχα (η περ. δ' αντικαταστάθηκε ως άνω από την 1η Ιανουαρίου 2008 με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3620/2007 «Αύξηση συντάξεων του Δημοσίου από το έτος 2007 και άλλες διατάξεις», Α' 276/11.12.2007) ... η) για τους καθηγητές των Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών ... το επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 2530/1997, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις ... 5. Σε περίπτωση που αυξάνεται ο βασικός μισθός της παραγράφου 2 ή το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, αυξάνονται ανάλογα και οι συντάξεις, κάθε δε άλλου είδους παροχές που καταβάλλονται στους εν ενεργεία υπαλλήλους είτε με μορφή επιδόματος, είτε με μορφή εξόδων παράστασης, είτε με μορφή εξόδων κίνησης, είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, ανεξάρτητα από τον τρόπο υπολογισμού τους, δεν αποτελούν αύξηση του βασικού μισθού και δεν λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό ή την αύξηση της σύνταξης, εκτός αν αυτό προβλέπεται από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη...».

9. Ο ν. 3187/2003 «Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.)» (Α' 233), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην ένδικη υπόθεση χρόνο (ήτοι μετά την τροποποίηση των άρθρων 2, 3, 5, 11 και 25 με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4, 7 και 11 του ν. 3413/2005, Α' 278, αντίστοιχα, και πριν από τη θέσπιση του άρθρου 88 του ν.3883/2010, Α' 167/24.9.2010), ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «1. Τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) είναι ισότιμα με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 του Ν. 2916/2001 (114 Α'), παρέχοντας ισότιμη εκπαίδευση και χορηγώντας ισότιμα πτυχία με αυτά. 2. Τα Α.Σ.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή: α. Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση στους σπουδαστές τους με την έρευνα και διδασκαλία της στρατιωτικής ναυτικής αεροπορικής επιστήμης και τεχνολογίας, καθώς και των συναφών θεωρητικών, θετικών και εφαρμοσμένων επιστημών. β. Να αναπτύσσουν τις στρατιωτικές αρετές και τη στρατιωτική αγωγή ώστε να διαμορφώνουν αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων με στρατιωτική συνείδηση, μόρφωση ανώτατου επιπέδου, καθώς και κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική παιδεία και αγωγή, παρέχοντάς τους τα εφόδια για να καταστούν ικανοί ηγέτες με άρτια επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση. γ. Να διοργανώνουν από κοινού με τα Πανεπιστήμια, Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και να διεξάγουν επιστημονική έρευνα σε τομείς ενδιαφέροντος των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.). 3. Α.Σ.Ε.Ι. είναι: Η Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων (Σ.Σ.Ε.), η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων (Σ.Ν.Δ.) και η Σχολή Ικάρων (Σ.Ι.). 4. Η διάρκεια σπουδών στα Α.Σ.Ε.Ι. είναι κατ' ελάχιστον τέσσερα έτη και οι σπουδές οργανώνονται σε ακαδημαϊκά εξάμηνα. 5. Η εποπτεία στα Α.Σ.Ε.Ι. ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας

(Υ.ΕΘ.Α.) διά των οικείων Γενικών Επιτελείων (Γ.Ε.)», στο άρθρο 2 ότι: «1. Στα Α.Σ.Ε.Ι. παρέχεται στρατιωτική (θεωρητική και πρακτική) και ακαδημαϊκή εκπαίδευση, προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις του οικείου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.). 2. Η στρατιωτική εκπαίδευση αφορά στις θεωρητικές, τεχνικές και πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και στην πρακτική εξάσκηση και εφαρμογή της στρατιωτικής, ναυτικής και αεροπορικής επιστήμης και τεχνολογίας στο οικείο επιχειρησιακό περιβάλλον. Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση αφορά στην επιστημονική γνώση των αντικειμένων των θετικών, εφαρμοσμένων, τεχνολογικών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών και θεωρητικών επιστημών, οι οποίες διδάσκονται στα Α.Σ.Ε.Ι. και σε αυτήν υπάγονται όλα τα μαθήματα επιστημονικού χαρακτήρα τα οποία υποστηρίζουν γνωσιολογικά την εκπαίδευση των σπουδαστών (θεωρητική και πρακτική) στο πεδίο της στρατιωτικής εκπαίδευσης», στο άρθρο 3 ότι: «1.α. Στα Α.Σ.Ε.Ι. λειτουργούν Τμήματα ... 2. Τα Τμήματα κάθε Α.Σ.Ε.Ι. μπορούν να λειτουργούν με κοινούς Τομείς (διατμηματικούς), οι οποίοι καλύπτουν την ακαδημαϊκή εκπαίδευση. Ο Τομέας έχει ως έργο τη διδασκαλία, έρευνα και εκπαίδευση μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος ...», στο άρθρο 5 ότι: «1. Όργανα Διοίκησης του Α.Σ.Ε.Ι. για την εκπαιδευτική του λειτουργία είναι: α. Ο Διοικητής β. Το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (Ε.Σ.) γ. Ο Υποδιοικητής δ. Ο Διευθυντής Στρατιωτικής Εκπαίδευσης ε. Ο Πρόεδρος Ακαδημαϊκών Θεμάτων στ. Οι Διευθυντές Τομέων. 2. Ο Διοικητής είναι εν ενεργεία αξιωματικός του οικείου κλάδου ... Τοποθετείται κατά τις κείμενες διατάξεις και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπουν οι σχετικοί Νόμοι, Κανονισμοί και Διαταγές για τις Ε.Δ., καθώς επίσης και ο Οργανισμός του οικείου Α.Σ.Ε.Ι. και ιδία: α. Τη

Διοίκηση του οικείου Α.Σ.Ε.Ι., ευθύνη της εκπλήρωσης της αποστολής του και τήρηση της σχετικής με αυτό νομοθεσίας και του Οργανισμού. β. Τη Διοίκηση του Στρατιωτικού και Πολιτικού Προσωπικού, ενώ επί του Διδακτικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού έχει διοικητικές και λοιπές αρμοδιότητες που ορίζει ο νόμος αυτός και ο Οργανισμός του οικείου Α.Σ.Ε.Ι. γ. Την ευθύνη για την εκπαίδευση των φοιτούντων στα Α.Σ.Ε.Ι. ... και την εφαρμογή των αποφάσεων του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου. ... 3.α. Το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (Ε.Σ.) είναι η ανώτατη εκπαιδευτική αρχή του Α.Σ.Ε.Ι. Αποτελείται από τον Διοικητή του Α.Σ.Ε.Ι. ως Πρόεδρο και μέλη: (αα) Τον Υποδιοικητή του Α.Σ.Ε.Ι. (ββ) Τον Διευθυντή Στρατιωτικής Εκπαίδευσης. (γγ) Τον Πρόεδρο Ακαδημαϊκών Θεμάτων. (δδ) Τρεις εν ενεργεία αξιωματικούς από το Επιτελείο του Α.Σ.Ε.Ι. ... (εε) Τέσσερις Διευθυντές Τομέων, με θητεία δύο ετών. ... δ. Το Ε.Σ. έχει τις εξής αρμοδιότητες: (αα) Αποφασίζει ή εισηγείται ιεραρχικά σύμφωνα με τον Οργανισμό του οικείου Α.Σ.Ε.Ι., επί όλων των θεμάτων που αφορούν στην Εκπαίδευση. (ββ) Εγκρίνει το Πρόγραμμα Σπουδών του Α.Σ.Ε.Ι., καθώς και τα ωρολόγια προγράμματα μαθημάτων... Το Πρόγραμμα Σπουδών περιέχει τους τίτλους των μαθημάτων, το περιεχόμενο αυτών, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας ... (γγ) Ορίζει ... τους Διευθυντές των εργαστηρίων ... (δδ) Εισηγείται ιεραρχικά για θέματα που αφορούν στην ίδρυση, κατάργηση ή στις εν γένει μεταβολές Τομέων ή Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών και στις θέσεις προσωπικού. (εε) Αποφασίζει για την κατανομή του διδακτικού εκπαιδευτικού έργου μεταξύ των μελών των Τομέων ... (στστ) ... (ζζ) Καταρτίζει ... σχέδιο προϋπολογισμού για τις εκπαιδευτικές ανάγκες του Α.Σ.Ε.Ι. το οποίο προωθεί στο αντίστοιχο Γενικό Επιτελείο προς έγκριση ... 4. Ο Υποδιοικητής

είναι αξιωματικός του οικείου κλάδου ... 5. α. Ο Διευθυντής Στρατιωτικής Εκπαίδευσης είναι αξιωματικός του οικείου κλάδου ... 6. α. Ο Πρόεδρος Ακαδημαϊκών Θεμάτων είναι μέλος του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του οικείου Α.Σ.Ε.Ι. ... 7. α. Ο Διευθυντής Τομέα είναι μέλος Δ.Ε.Π. ...», στο άρθρο 7 ότι: «Το προσωπικό του Α.Σ.Ε.Ι. αποτελείται από: α. Το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.). β. Το Στρατιωτικό Διδακτικό Προσωπικό (Σ.Δ.Π.). γ. Το Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.ΔΙ.Π.). δ. Το Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.). ε. Το Εκπαιδευτικό Προσωπικό με Σύμβαση (Ε.Π.Σ.)», στο άρθρο 8 ότι: «1. Το Δ.Ε.Π. ασκεί το διδακτικό και ερευνητικό έργο και αποτελείται από Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουρους Καθηγητές και Λέκτορες. Οι Καθηγητές και οι Αναπληρωτές Καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. είναι πλήρους απασχόλησης ... 3. Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. είναι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ...», στο άρθρο 9 ότι: «1. Προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση Δ.Ε.Π. είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος ... 2. Για την εκλογή σε θέση Λέκτορα απαιτούνται: α. Διετής τουλάχιστον εκπαιδευτική πείρα σε Α.Σ.Ε.Ι. ή σε Ελληνικό Πανεπιστήμιο ή ομοταγές ίδρυμα του εξωτερικού ... ή διετής εργασία σε ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή συνδυασμός των παραπάνω. β. Δύο τουλάχιστον πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, εκτός από τη διδακτορική διατριβή ... γ. Για την εκλογή θα συνεκτιμάται κατά πόσο το συνολικό έργο του υποψηφίου τον καθιστά ικανό για αυτοδύναμη διδασκαλία και έρευνα και παρέχει προοπτικές για παραπέρα εξέλιξή του ... 5. Για την εκλογή ή εξέλιξη σε θέση

Καθηγητή απαιτούνται: α. Τουλάχιστον έξι έτη αυτοδύναμης διδασκαλίας, μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος, στο γνωστικό αντικείμενο του Τομέα ... ή τουλάχιστον έξι έτη σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τεκμηριωμένη συμβολή στην ανάπτυξη των ερευνητικών προγραμμάτων ή εκτεταμένο επαγγελματικό έργο σε σχετικό επιστημονικό πεδίο ή συνδυασμός των παραπάνω. β. Πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά ... γ. Τουλάχιστον τρία έτη διδασκαλίας ή εποπτείας ερευνητικού έργου σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σε Α.Σ.Ε.Ι. ή πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Για την εκλογή συνεκτιμάται κατά πόσο το συνολικό ερευνητικό έργο του υποψηφίου έχει αναγνωριστεί διεθνώς για τη συμβολή του στην πρόοδο της επιστήμης και έχει χρησιμοποιηθεί και αναγνωρισθεί από άλλους ερευνητές ...», στο άρθρο 10 ότι: «1. Ο προγραμματισμός νέων θέσεων Δ.Ε.Π. στο Α.Σ.Ε.Ι. γίνεται σε ετήσια βάση ... 2. Η προκήρυξη των κενών θέσεων Δ.Ε.Π. γίνεται από το οικείο Α.Σ.Ε.Ι., μετά από έγκριση του οικείου Κλάδου και του Υπουργού Εθνικής Άμυνας...», στο άρθρο 11 ότι: «1. Η εκλογή μέλους Δ.Ε.Π. γίνεται με προκήρυξη της αντίστοιχης θέσης και με ανοιχτή διαδικασία ... 6. Αρμόδιο όργανο για την κρίση εκλογής ή εξέλιξης των μελών Δ.Ε.Π. και για την κρίση μονιμοποίησης των Επίκουρων Καθηγητών είναι το εκλεκτορικό σώμα, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 25 ... 9. Ο διορισμός ή η μονιμοποίηση μέλους Δ.Ε.Π. Α.Σ.Ε.Ι. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με βάση τη διαδικασία εκλογής ή μονιμοποίησης κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού ...», στο άρθρο 12 ότι: «Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. παρέχουν διδακτικό, ερευνητικό επιστημονικό και διοικητικό έργο. α. Το

διδασκτικό έργο περιλαμβάνει κυρίως: Διδασκαλία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων. Οργάνωση, επίβλεψη και λειτουργία εργαστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων και εργασιών. Συμμετοχή σε φροντιστηριακά μαθήματα και σεμινάρια. Συγγραφή εκπαιδευτικών βοηθημάτων. Συνεργασία με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς σπουδαστές. Διεξαγωγή εξετάσεων και αξιολόγηση φοιτητών, καθώς και εποπτικά καθήκοντα στην εξεταστική διαδικασία. β. Το ερευνητικό επιστημονικό έργο περιλαμβάνει κυρίως: Βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα. Καθοδήγηση διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης και διδακτορικών διατριβών. Συμμετοχή σε συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια. γ. Το διοικητικό έργο περιλαμβάνει κυρίως: Συμμετοχή στα όργανα διοίκησης του Α.Σ.Ε.Ι.. Συμμετοχή σε επιτροπές και συμβούλια του Α.Σ.Ε.Ι.. Κατοχή θέσης Διευθυντή Τομέα και Κοσμήτορα του Α.Σ.Ε.Ι.. Συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα και εισηγητικές επιτροπές» και στο άρθρο 25 ότι: «1. Όργανα εκλογής, επιλογής και εξέλιξης του Διδακτικού – Εκπαιδευτικού Προσωπικού είναι: α. Το Συμβούλιο Επιλογής και Εξέλιξης (Σ.Ε.Ε.) του Δ.Ε.Π. β. Το Συμβούλιο Επιλογής του λοιπού Διδακτικού - Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Σ.Ε.Ε.Π.). 2. α. Το Σ.Ε.Ε. είναι όργανο επιλογής, μονιμοποίησης και εξέλιξης του Δ.Ε.Π. και απαρτίζεται από τον Αρχηγό του οικείου Γενικού Επιτελείου ως πρόεδρο και μέλη: (αα) τον αρμόδιο Υπαρχηγό του οικείου Γενικού Επιτελείου, ως αναπληρωτή πρόεδρο, (ββ) τον Διοικητή του οικείου Α.Σ.Ε.Ι., (γγ) τον Υποδιοικητή του οικείου Α.Σ.Ε.Ι., (δδ) τον Διευθυντή Στρατιωτικής Εκπαίδευσης του οικείου Α.Σ.Ε.Ι., (εε) τον Πρόεδρο Ακαδημαϊκών Θεμάτων του οικείου Α.Σ.Ε.Ι., (στστ) τον Διευθυντή του Τομέα που ανήκει η προς πλήρωση θέση ... (ζζ) τέσσερα μέλη που ορίζει το Ε.Σ. και είναι μέλη

Δ.Ε.Π. του Α.Σ.Ε.Ι. του ίδιου ή συγγενέστερου γνωστικού πεδίου της υπό προκήρυξη θέσης ... δ. Οι αποφάσεις του λαμβάνονται με τουλάχιστον οκτώ θετικές ψήφους του Εκλεκτορικού Σώματος ... 4. Σε περίπτωση ισοψηφίας στα όργανα του άρθρου αυτού υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου». Εξάλλου, όσον αφορά στο μισθολόγιο των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., στο άρθρο 30 του ως άνω ν.3187/2003, όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. Α του ν. 3413/2005, ορίζεται ότι: «1. Ο βασικός μηνιαίος μισθός όλων των βαθμίδων των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. καθορίζεται με βάση το βασικό μηνιαίο μισθό του Λέκτορα, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ: α. Καθηγητής 1,50 β. Αναπληρωτής Καθηγητής 1,30 γ. Επίκουρος Καθηγητής 1,15 δ. Λέκτορας 1,00. Ο βασικός μηνιαίος μισθός του Λέκτορα ορίζεται σε εννιακόσια πενήντα δύο (952) ευρώ. 2. Πέρα από το βασικό μισθό της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα: α. ... β. Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης εντός των Α.Σ.Ε.Ι. ... γ. Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια, η οποία ορίζεται ως εξής: I. Καθηγητής 390 ευρώ, II. Αναπληρωτής Καθηγητής 264 ευρώ, III. Επίκουρος Καθηγητής 176 ευρώ, IV. Λέκτορας 150 ευρώ ...» [βλ. και άρθρο 5 του ν. 3670/2008 «Αύξηση συντάξεων του Δημοσίου, εισοδηματική πολιτική έτους 2008 και άλλες διατάξεις» (Α' 117/20.6.2008), με το οποίο ο μηνιαίος βασικός μισθός του Λέκτορα Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ορίστηκε σε χίλια σαράντα ευρώ (1.040 €) από 1.1.2008 και σε χίλια εξήντα ευρώ (1.060 €) από 1.10.2008)].

10. Ο ν. 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην ένδικη υπόθεση χρόνο πριν από την κατάργηση των άρθρων 3, 6, 13 και 14 με το άρθρο 81 παρ. 3 του ν. 4009/2011 (Α' 195), όριζε στο άρθρο 3 ότι: «1. Τα Α.Ε.Ι. είναι Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα. Η εποπτεία του Κράτους ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ...

5. Μέλη των Α.Ε.Ι. είναι το Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π), το Ειδικό Διοικητικό - Τεχνικό Προσωπικό (Ε.Δ.Τ.Π), το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π), το Διοικητικό Προσωπικό και οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές...», στο άρθρο 6 ότι: «1. Τα Α.Ε.Ι. αποτελούνται από Σχολές ... 2. Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα ... 4. α) Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς...», στο άρθρο 13 ότι: «1. Το διδακτικό έργο, όπως ορίζεται στο άρθρο 23, ασκείται από το Διδακτικό – Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.), το οποίο αποτελείται από Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουρους Καθηγητές και Λέκτορες. Οι Καθηγητές και οι Αναπληρωτές Καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι ... 2. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. έχουν δικαίωμα για έρευνα και διδασκαλία, ανεξαρτησία και ελευθερία στην εκτέλεση του έργου τους, στα πλαίσια του προγραμματισμού και των σχετικών αποφάσεων του Τμήματος. 3. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. έχουν επίσης ως έργο την έρευνα, τη συμμετοχή στη διοίκηση των Α.Ε.Ι. και την παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο συναφών προς την ειδικότητά τους και τη θέση τους. 4. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. είναι δημόσιοι λειτουργοί ...», στο άρθρο 14 ότι: «1. Προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση Δ.Ε.Π. είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος ... 2. Για εκλογή σε θέση Λέκτορα απαιτούνται:

i) Τουλάχιστον διετής εκπαιδευτική πείρα σε ελληνικό Α.Ε.Ι. ή ομοταγές του

εξωτερικού ή διετής εργασία σε ερευνητικά κέντρα της χώρας ή αλλοδαπής ή συνδυασμός των παραπάνω. ii) δύο τουλάχιστον πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, εκτός από τη διδακτορική διατριβή ... iii) Για την εκλογή θα συνεκτιμάται κατά πόσο το συνολικό έργο του υποψηφίου τον καθιστά ικανό για αυτοδύναμη διδασκαλία και έρευνα και παρέχει προοπτικές για παραπέρα εξέλιξή του ... 5. Για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση Καθηγητή απαιτούνται: i) Τουλάχιστον έξι χρόνια αυτοδύναμης διδασκαλίας, μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος, στο γνωστικό αντικείμενο του Τομέα ... ή τουλάχιστον έξι χρόνια εργασίας σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας ή της αλλοδαπής με τεκμηριωμένη συμβολή στην ανάπτυξη των ερευνητικών προγραμμάτων, ή εκτεταμένο επαγγελματικό έργο σε σχετικό επιστημονικό πεδίο, ή συνδυασμός των παραπάνω. ii) Πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά... iii) Διδακτική εμπειρία μεταπτυχιακών σπουδών... Για την εκλογή θα συνεκτιμάται κατά πόσο το συνολικό ερευνητικό έργο του υποψηφίου έχει αναγνωρισθεί διεθνώς για τη συμβολή του στην πρόοδο της επιστήμης και έχει χρησιμοποιηθεί και αναγνωρισθεί από άλλους ερευνητές ...». Επίσης, ο ν. 2083/1992 «Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης» (Α' 159), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην ένδικη υπόθεση χρόνο, πριν από την κατάργηση των άρθρων 2, 3 και 6 (πλην της παρ. 12) με το άρθρο 81 παρ. 9 του ν.4009/2011, όριζε στο άρθρο 2 ότι: «1. Τα όργανα του Α.Ε.Ι. είναι η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο και ο Πρύτανης. 2. α) Η Σύγκλητος αποτελείται από τον πρύτανη, τους αντιπρυτάνεις, τους κοσμήτορες των σχολών, τους προέδρους των τμημάτων, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών από κάθε τμήμα, δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και ειδικών μεταπτυχιακών

υποτρόφων (Ε.Μ.Υ.) έναν εκπρόσωπο των βοηθών - επιμελητών - επιστημονικών συνεργατών, έναν εκπρόσωπο του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Ε.Π.), έναν εκπρόσωπο του ειδικού διοικητικού τεχνικού προσωπικού (Ε.Δ.Τ.Π.) και έναν εκπρόσωπο του διοικητικού προσωπικού. Στη Σύγκλητο συμμετέχουν επίσης και εκπρόσωποι των αναπληρωτών καθηγητών, επίκουρων καθηγητών και λεκτόρων σε αριθμό ίσο προς το 1/3 των τμημάτων του Α.Ε.Ι. ... 3.α) Το πρυτανικό συμβούλιο αποτελείται από τον πρύτανη, τους αντιπρυτάνεις, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών ... και τον προϊστάμενο γραμματείας του Α.Ε.Ι., ως εισηγητή ...», στο άρθρο 3 ότι: «α) Ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου, ii) των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Πανεπιστημίου και iii) των Βοηθών, Επιστημονικών Συνεργατών και Επιμελητών, των μελών του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.), των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) και του Διοικητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου ...» και στο άρθρο 6 ότι: «Α.1. Ο προγραμματισμός νέων θέσεων Δ.Ε.Π. στα Α.Ε.Ι. γίνεται σε ετήσια βάση ... 2. Η προκήρυξη της θέσης γίνεται από τον Πρύτανη μετά από απόφαση του Τμήματος του Α.Ε.Ι. στο οποίο έχει κατανεμηθεί η θέση ... και μετά από έλεγχο νομιμότητας από τον Πρύτανη ... 9. Ο διορισμός, κατόπιν εκλογής ή εξέλιξης, και η μονιμοποίηση γίνονται με πράξη του Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από έλεγχο νομιμότητας από τον Πρύτανη ... Κατά της πράξης του Πρύτανη μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Υπουργού

Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον ...». Περαιτέρω, ο ν. 3549/2007 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 69/20.3.2007) όριζε στο άρθρο 3, όπως ίσχυε πριν από την κατάργησή του με το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 4009/2011, ότι: «1. Στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών. 2. Δεν επιτρέπεται η επιβολή ορισμένων μόνον επιστημονικών απόψεων και ιδεών και η διεξαγωγή απόρρητης έρευνας ...» και στο άρθρο 24, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην ένδικη υπόθεση χρόνο, πριν από την κατάργησή του με το άρθρο 81 παρ. 25 του ν. 4009/2011, ότι: «1. Σε κάθε περίπτωση εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης, το εκλεκτορικό σώμα απαρτίζεται κατά τα δύο τρίτα από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος, και κατά το ένα τρίτο από μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι.. Το σύνολο των μελών του εκλεκτορικού σώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερο από έντεκα και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τριάντα ...». Εξάλλου, ο ν. 2530/1997 «Υπηρεσιακή κατάσταση και αναμόρφωση μισθολογίου του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Ε.Ι. – Τ.Ε.Ι.) – Μισθολογικές ρυθμίσεις ερευνητών ... και άλλες διατάξεις» (Α' 218) όριζε στο άρθρο 1, όπως ίσχυε πριν από την κατάργησή του με το άρθρο 81 παρ. 16 του ν. 4009/2011, ότι: «1. Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών καθηκόντων τους. 2. Τα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν την υποχρέωση να παρέχουν

διδακτικό, ερευνητικό – επιστημονικό και διοικητικό έργο. α. Το διδακτικό έργο περιλαμβάνει κυρίως: -Διδασκαλία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων. -Οργάνωση, επίβλεψη και λειτουργία εργαστηρίων και κλινικών, εργαστηριακών ή κλινικών ασκήσεων και εργασιών. -Συμμετοχή σε φροντιστηριακά μαθήματα και σεμινάρια. -Συγγραφή διδακτικών βοηθημάτων. -Συνεργασία με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. -Διεξαγωγή εξετάσεων και αξιολόγηση φοιτητών, καθώς και εποπτικά καθήκοντα στην εξεταστική διαδικασία. β. Το ερευνητικό - επιστημονικό έργο περιλαμβάνει κυρίως: -Βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα. -Καθοδήγηση διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης και διδακτορικών διατριβών. -Συμμετοχή σε συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια. γ. Το διοικητικό έργο περιλαμβάνει κυρίως: -Συμμετοχή στα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι. ... -Συμμετοχή σε επιτροπές και συμβούλια του Α.Ε.Ι.. -Κατοχή θέσης Διευθυντή Τομέα, Προέδρου Τμήματος, Κοσμήτορα Σχολής, Αντιπρύτανη, Πρύτανη. -Συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα και εισηγητικές επιτροπές». Τέλος, όσον αφορά στο μισθολόγιο των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., ο ν. 3205/2003 «Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων ... και άλλες συναφείς διατάξεις» (Α' 297/23.12.03) όριζε στο άρθρο 36, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με τις διατάξεις των περ. 17.Ι και 17.ΙΙ της υποπαραγράφου Γ.1 του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α' 222/12.11.2012), ότι: «1. Ο βασικός μηνιαίος μισθός όλων των βαθμίδων των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Πανεπιστημίων με πλήρη απασχόληση ... καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του Λέκτορα, ο οποίος

πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ: α. Καθηγητής 1,50 β. Αναπληρωτής Καθηγητής 1,30 γ. Επίκουρος Καθηγητής 1,10 δ. Λέκτορας 1,00. Για τη διαμόρφωση των νέων βασικών μισθών της παραγράφου αυτής ο μηνιαίος βασικός μισθός του Λέκτορα ορίζεται σε χίλια είκοσι πέντε ευρώ (1.025 ευρώ). 2. Πέρα από το βασικό μισθό της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις α. ... β. Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός των Πανεπιστημίων ... γ. Πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια, οριζόμενη ως εξής: I. Καθηγητής 411 ευρώ, II. Αναπληρωτής Καθηγητής 264 ευρώ, III. Επίκουρος Καθηγητής 176 ευρώ, IV. Λέκτορας 176 ευρώ...» [βλ. και άρθρο 5 του ν. 3670/2008 «Αύξηση συντάξεων του Δημοσίου, εισοδηματική πολιτική έτους 2008 και άλλες διατάξεις» (Α' 117/20.6.2008), με το οποίο ο μηνιαίος βασικός μισθός του Λέκτορα Α.Ε.Ι. ορίστηκε σε χίλια εκατόν εξήντα ευρώ (1.160 €) από 1.1.2008 και σε χίλια εκατόν ογδόντα τρία ευρώ (1.183 €) από 1.10.2008].

11. Από τον συνδυασμό των προπαρατιθέμενων διατάξεων προκύπτουν τα ακόλουθα:

A. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, η σύνταξη των υπαλλήλων ή λειτουργών του Δημοσίου, των οποίων η μισθολογική εξέλιξη συνδέεται με τον βαθμό τους, κανονίζεται, ανακαθορίζεται ή αναπροσαρμόζεται με βάση τον μηνιαίο βασικό μισθό του βαθμού που έφεραν και με τον οποίο μισθοδοτούνταν κατά τον χρόνο εξόδου τους από την υπηρεσία, προσαυξημένο

με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, όπως τα μεγέθη αυτά καθορίζονται εκάστοτε από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις. Περαιτέρω, κάθε νόμιμη μεταβολή του βασικού μισθού και του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας των εν ενεργεία υπαλλήλων ή λειτουργών επηρεάζει άμεσα και τον συντάξιμο μισθό των ήδη συνταξιούχων, ο οποίος αναπροσδιορίζεται με βάση τα νέα μισθολογικά δεδομένα, ανεξάρτητα από τον χρόνο τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας τους (πριν ή μετά τη μισθολογική μεταβολή) (ΕλΣ Ολ. 574/2009, 884/2016 κ.ά.). Αντίθετα, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό ή την αύξηση της σύνταξης άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εν ενεργεία υπαλλήλους ή λειτουργούς είτε με μορφή επιδόματος, είτε με μορφή εξόδων παράστασης ή κίνησης, είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, εκτός αν αυτό προβλέπεται ρητά από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη (ΕλΣ Ολ. 1819/2010, 2497/2016 κ.ά.). Ειδικότερα, όσον αφορά στα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., στις συντάξιμες αποδοχές τους συνυπολογίζεται από 1.1.2008, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της περ. δ' με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3620/2007, και το επίδομα «πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» που προβλέπεται στο άρθρο 36 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3205/2003, ενώ σχετική ρύθμιση δεν έχει θεσπιστεί για τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., στο μισθολόγιο των οποίων περιλαμβάνεται αντίστοιχο επίδομα (βλ. άρθρο 30 του ν. 3187/2003).

Β. Με τον ν. 3187/2003 ρυθμίστηκε σε νέα βάση η οργάνωση των Ανώτατων Στρατιωτικών Σχολών (Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων, Σχολής Ναυτικών Δοκίμων και Σχολής Ικάρων) με τη θέσπιση ενιαίου νομοθετικού

πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας αυτών. Κατά τα αναφερόμενα στην οικεία εισηγητική έκθεση, επιδιώχθηκε ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού καθεστώτος των ανωτέρω Σχολών και η εναρμόνισή του με το θεσμικό πλαίσιο των Πανεπιστημίων σε ό,τι αφορά στην παρεχόμενη από αυτές (Σχολές) ακαδημαϊκή εκπαίδευση, με σκοπό την αναβάθμισή της. Για τον λόγο δε αυτό καθιερώθηκε και ο όρος Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.), με τον οποίο χαρακτηρίζονται οι εν λόγω τρεις Σχολές (ΣτΕ 387/2016, 1853/2017). Ειδικότερα, όπως ρητά διαλαμβάνεται στον προαναφερόμενο νόμο, οι Σχολές αυτές είναι ισότιμες με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, έχουν ακαδημαϊκή δομή στα πρότυπα των Πανεπιστημίων με Τμήματα και Τομείς, παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση τετραετούς κατ' ελάχιστον διάρκειας και χορηγούν ισότιμα πτυχία με αυτά. Περαιτέρω, συστήνεται κατηγορία Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), για την οποία θεσπίζονται ρυθμίσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων. Συγκεκριμένα, τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. είναι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους λειτουργικής ανεξαρτησίας, ενώ οι βαθμίδες εξέλιξής τους (Λέκτορες, Επίκουροι Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, και Καθηγητές) και το ανατιθέμενο σ' αυτά έργο ορίζονται κατά τα πρότυπα των Πανεπιστημίων. Για την εκλογή και εξέλιξη σε θέση μέλους Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. απαιτούνται αυξημένα τυπικά προσόντα (διδασκτορικό δίπλωμα, εκπαιδευτική πείρα σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, δημοσιεύσεις κ.λπ.) ανάλογα με αυτά που προβλέπονται για τις αντίστοιχες βαθμίδες των μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων και η πλήρωση των κενών θέσεων διενεργείται κατόπιν προκήρυξης. Επίσης, με το άρθρο 30 του

ν. 3187/2003 θεσπίσθηκε ειδικό μισθολόγιο για τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., με το οποίο προβλέφθηκαν γι' αυτά αποδοχές απαρτιζόμενες από «επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις», σε αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα για τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. (άρθρο 36 παρ. 2 του ν. 3205/2003), πλην διαφορετικού (χαμηλότερου) ύψους, μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνεται και το επίδομα «πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια». Εξάλλου, στο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Σ.Ε.Ι., για την επιλογή των μελών του Δ.Ε.Π. αυτών προβλέφθηκε η σύσταση εκλεκτορικού σώματος (Συμβούλιο Επιλογής και Εξέλιξης του Δ.Ε.Π., βλ. άρθρο 25 ν. 3187/2003, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο), το οποίο, όμως, δεν συγκροτείται αποκλειστικά από μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. (6 μόνο μέλη), αλλά και από αξιωματικούς (5 μέλη), μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται ο Αρχηγός του οικείου Γενικού Επιτελείου, ως Πρόεδρος, ο Υπαρχηγός αυτού, καθώς και ο Διοικητής και ο Υποδιοικητής του οικείου Α.Σ.Ε.Ι.. Περαιτέρω, κύριο συλλογικό όργανο διοίκησης για την οργάνωση του εκπαιδευτικού έργου κάθε Α.Σ.Ε.Ι. είναι το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, το οποίο ασκεί αποφασιστικές αρμοδιότητες επί θεμάτων που αφορούν στην εκπαιδευτική λειτουργία του και έχει μικτή σύνθεση αποτελούμενο και από μέλη Δ.Ε.Π. του Α.Σ.Ε.Ι. (5 μέλη), αλλά και από αξιωματικούς (6 μέλη), πρόεδρος δε αυτού είναι ο Διοικητής του οικείου Α.Σ.Ε.Ι. (άρθρο 5 ν. 3187/2003). Επίσης, ο Διοικητής και ο Υποδιοικητής συνιστούν και μονοπρόσωπα όργανα διοίκησης εκάστου Α.Σ.Ε.Ι. όσον αφορά στην εκπαιδευτική λειτουργία του (άρθρο 5 ν. 3187/2003). Από το σύνολο των προεκτεθεισών ρυθμίσεων του ν.3187/2003, όπως αυτός ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην ένδικη υπόθεση χρόνο, επισκοπούμενων σε συνάρτηση με τις

αντίστοιχες περί Α.Ε.Ι. νομοθετικές ρυθμίσεις, προκύπτει ότι τα Α.Σ.Ε.Ι., τα οποία εντάσσονται σε άλλη εκπαιδευτική ιεραρχία σε σχέση με τα Πανεπιστήμια, υπόκεινται στην εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που ασκείται μέσω των οικείων Γενικών Επιτελείων και παρέχουν εκπαίδευση διττής φύσεως (ακαδημαϊκή και στρατιωτική), λόγω του προέχοντος χαρακτήρα τους ως παραγωγικών σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων, που έχουν ως κύρια αποστολή την παραγωγή ικανών και εκπαιδευμένων αξιωματικών (βλ. άρθρα 1 παρ. 2 περ. β' και 2 του ν. 3187/2003, καθώς και την εισηγητική έκθεση αυτού), δεν οργανώνονται όπως τα κατ' άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος Α.Ε.Ι., τα οποία συνιστούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου λειτουργούντα βάσει των αρχών της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της πλήρους αυτοδιοίκησης. Επομένως, τα Α.Σ.Ε.Ι., μολονότι κατατάσσονται στην ανώτατη εκπαίδευση και είναι κατά νόμο ισότιμα με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, δεν αποτελούν ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 16 του Συντάγματος, σύμφωνα με όσα έγιναν ειδικότερα δεκτά στη σκέψη 7 της παρούσας. Ενόψει δε της υφιστάμενης μεταξύ των εν λόγω κατηγοριών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων θεμελιώδους διαφοράς εξ επόψεως status και αρχών διεπουσών την οργάνωση και λειτουργία τους, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. τελούν υπό τις ίδιες ή ουσιωδώς όμοιες συνθήκες με τα μέλη του Δ.Ε.Π. των κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, αλλά πρόκειται για διακριτές κατηγορίες λειτουργών του Δημοσίου και, ως εκ τούτου, δικαιολογείται η διαφορετική μισθολογική και συνταξιοδοτική μεταχείρισή τους από τον νομοθέτη. Συνακόλουθα, δεν αντίκειται στη θεσπιζόμενη με το άρθρο 4 παρ. 1 του

Συντάγματος αρχή της ισότητας ο μη συνυπολογισμός του επιδόματος «της πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» (άρθρ. 30 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3187/2003) στον συντάξιμο μισθό των πρώην τακτικών καθηγητών των Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών και ήδη μελών του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., μολονότι το αντίστοιχο ομώνυμο επίδομα του άρθρου 36 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3205/2003 συνυπολογίζεται στον συντάξιμο μισθό των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., δυνάμει της ειδικής συνταξιοδοτικής διάταξης του άρθρου 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως αντικαταστάθηκε από 1.1.2008 με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3620/2007.

12. Μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Μαρία Αθανασοπούλου (ήδη Αντιπρόεδρος), Βασιλική Ανδρεοπούλου, Βασιλική Σοφιανού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου και Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, οι οποίες διατύπωσαν την ακόλουθη γνώμη: Μετά τη θέσπιση του ν.3187/2003 τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., τα οποία αποτελούν ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ισότιμα με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, τελούν υπό ουσιαδώς όμοιες νομικές και πραγματικές συνθήκες με τα μέλη του Δ.Ε.Π. των τελευταίων ως προς την ιδιότητά τους ως δημόσιων λειτουργών που απολαύουν λειτουργικής ανεξαρτησίας, τις βαθμίδες των θέσεών τους, τα τυπικά προσόντα εκλογής και εξέλιξής τους, το έργο που ασκούν και τα καθήκοντά τους, ενώ με τις ισχύουσες για εκάστη εκ των κατηγοριών αυτών μισθολογικές διατάξεις ρυθμίζονται κατ' ανάλογο, ουσιαδώς όμοιο, τρόπο οι αποδοχές τους. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο μη συνυπολογισμός στον συντάξιμο μισθό των μελών του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. του επιδόματος «της πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία

και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» του άρθρου 30 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3187/2003 συνιστά άνιση μεταχείριση αυτών σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., για τα οποία ισχύει η ευνοϊκή ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως αντικαταστάθηκε από 1.1.2008 με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3620/2007, που προβλέπει τον συνυπολογισμό στον συντάξιμο μισθό τους του αντίστοιχου ομώνυμου επιδόματος του άρθρου 36 του ν. 3205/2003, η διαφορετική δε αυτή συνταξιοδοτική μεταχείριση των ως άνω κατηγοριών μελών Δ.Ε.Π. δεν παρίσταται δικαιολογημένη.

13. Στην υπό κρίση υπόθεση, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το δικάσαν Τμήμα, κατά την αναιρετικά ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, δέχθηκε τα ακόλουθα: Ο δικαιοπάροχος της δεύτερης αναιρεσείουσας, του ..., τέως τακτικός καθηγητής της Σχολής ..., αποχώρησε από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας στις 30.9.1978. Με την .../4.11.1978 πράξη της 9^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους κανονίστηκε σ' αυτόν μηνιαία σύνταξη, πληρωτέα από 1.1.1979, με βάση την από έτη 38-8-10 συνολική συντάξιμη υπηρεσία του και τον βασικό μισθό του τακτικού καθηγητή Ανώτατης Στρατιωτικής Σχολής, ο οποίος, σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις, ήταν ίσος με τον αντίστοιχο βασικό μισθό του καθηγητή Α.Ε.Ι. πλήρους απασχόλησης. Μετά τον θάνατο του ανωτέρω πολιτικού συνταξιούχου (... ..), με την .../24.8.1989 πράξη της 1^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους κανονίστηκε στη μεταποβιώσασα χήρα και στην άγαμη θυγατέρα αυτού σύνταξη κατά μεταβίβαση, πληρωτέα από το Δημόσιο Ταμείο από 26.7.1989. Με την από

5.3.2008 (με αρ. πρωτ. .../24.3.2008) αίτησή τους προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, οι τελευταίες ζήτησαν την αναπροσαρμογή της σύνταξής τους αναδρομικώς, από 1.1.2008, κατόπιν συνυπολογισμού στις συντάξιμες αποδοχές τους του «επιδόματος της πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» του άρθρου 30 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3187/2003, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 παρ. Α του ν. 3413/2005, αντίστοιχο του οποίου ελάμβαναν ως συνταξιοδοτική παροχή τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. δυνάμει των άρθρων 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και 36 του ν. 3205/2003. Μετά δε την άπρακτη πάροδο τριμήνου από την υποβολή της ως άνω αίτησής τους, άσκησαν κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης αυτής ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων την από 1.7.2008 (με αριθ. πρωτ. .../3.7.2008) ένσταση, με την οποία επεδίωκαν την κατ' αύξηση αναπροσαρμογή της σύνταξής τους, από 1.1.2008, κατόπιν συνυπολογισμού στις συντάξιμες αποδοχές τους του εν λόγω επιδόματος. Με τη .../2.12.2008 απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων απορρίφθηκε η προαναφερόμενη ένσταση, με την αιτιολογία ότι ο δικαιούχος των ανωτέρω κατά μεταβίβαση συνταξιούχων υπηρέτησε ως τακτικός Καθηγητής στη Σχολή ..., η οποία αποτελεί Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και, επομένως, αφού δεν ήταν μέλος Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., αυτές δεν δικαιούνται την αιτούμενη αναπροσαρμογή της σύνταξής τους. Έφεση των ιδίων κατά της τεκμαιρόμενης απόρριψης από την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων της ως άνω ένστασής τους, με την οποία θεωρήθηκε από το δικάσαν Τμήμα συμπροσβαλλόμενη και η .../2.12.2008 ρητή απορριπτική απόφαση της

Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων, απορρίφθηκε ως αβάσιμη με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

14. Ειδικότερα, το δικάσαν Τμήμα έκρινε κατά πλειοψηφία ότι ορθώς δεν συνυπολογίστηκε στις συντάξιμες αποδοχές των ως άνω συνταξιούχων το επίδομα της «πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» του άρθρου 30 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3187/2003, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 παρ. Α του ν. 3413/2005, αφού δεν αποτελεί συντάξιμη παροχή κατά το άρθρο 9 παρ. 2 περ. η' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και, επομένως, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό, ανακαθορισμό ή αναπροσαρμογή της σύνταξης των πρώην καθηγητών των Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών και ήδη Α.Σ.Ε.Ι.. Περαιτέρω, κατά την κρίση του Τμήματος, το γεγονός ότι το «επίδομα της πάγιας αποζημίωσης για τη δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια» του άρθρου 36 του ν. 3205/2003 συνυπολογίζεται στον συντάξιμο μισθό των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., κατά το άρθρο 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, δεν επηρεάζει τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., καθόσον, αφενός μεν με το άρθρο 16 του ν. 2530/1997 έπαψε η μέχρι τότε μισθολογική εξομοίωση του διδακτικού προσωπικού των Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών και ήδη των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., αφετέρου δε με το άρθρο 30 του ν. 3187/2003 θεσπίστηκε ειδικό μισθολόγιο για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., χωρίς ο κατά διάφορο τρόπο καθορισμός των αποδοχών τους σε σχέση με τις αποδοχές των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. να προσκρούει σε οποιαδήποτε συνταγματικής ή υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη ή αρχή,

συμπεριλαμβανομένης της συνταγματικής αρχής της ισότητας, με την οποία καθιερώνεται υποχρέωση του νομοθέτη για ομοιόμορφη μεταχείριση όλων των κατηγοριών προσώπων που τελούν κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Και τούτο, διότι οι σχετικές ρυθμίσεις στηρίζονται επί γενικών και αντικειμενικών κριτηρίων και αφορούν ανόμοιες κατηγορίες λειτουργών του Δημοσίου που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες και βρίσκονται σε διαφορετική νομική και πραγματική κατάσταση, αφού τα Α.Σ.Ε.Ι., ενόψει της προέχουσας φύσης τους ως παραγωγικών σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων, δεν έχουν τον χαρακτήρα των κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος Α.Ε.Ι., τα οποία λειτουργούν βάσει των αρχών της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της πλήρους αυτοδιοίκησης, με συνέπεια να δικαιολογείται η εν γένει διαφορετική (ευνοϊκή) υπηρεσιακή και μισθολογική και συνακόλουθα συνταξιοδοτική μεταχείριση των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι..

15. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 11 της παρούσας, ορθώς κρίθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι δεν αντίκειται στη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 Συντάγματος) ο μη συνυπολογισμός του επιδόματος «της πάγιας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια» του άρθρου 30 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3187/2003 στον συντάξιμο μισθό των πρώην τακτικών καθηγητών των Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών και ήδη μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι., μολονότι το αντίστοιχο ομώνυμο επίδομα, που προβλέπεται στο άρθρο 36 παρ. 2 του ν. 3205/2003 για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της σύνταξης των τελευταίων, βάσει του άρθρου 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων,

όπως αντικαταστάθηκε από 1.1.2008 με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3620/2007. Τούτο διότι, από το σύνολο των ρυθμίσεων του ν. 3187/2003, όπως αυτός ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην ένδικη υπόθεση χρόνο, επισκοπούμενων σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες περί Α.Ε.Ι. νομοθετικές ρυθμίσεις, προκύπτει ότι τα Α.Σ.Ε.Ι., παρά την κατάταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση και τον κατά νόμο χαρακτηρισμό τους ως ισότιμων με τα Πανεπιστήμια ιδρυμάτων, λόγω του προέχοντος χαρακτήρα τους ως παραγωγικών σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων υποκείμενων στην εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, δεν αποτελούν ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 16 του Συντάγματος, αφού δεν οργανώνονται και δεν λειτουργούν βάσει των αρχών που διέπουν, κατά τις οικείες συνταγματικές επιταγές, την παροχή της ανώτατης εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα ειδικότερα εκτεθέντα στη σκέψη 7 της παρούσας. Ενόψει δε της εν λόγω θεμελιώδους εξ επόψεως status διαφοράς των Α.Σ.Ε.Ι. από τα κατά το άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι τα μέλη του Δ.Ε.Π. που υπηρετούν σ' αυτά (Α.Σ.Ε.Ι.) τελούν υπό τις ίδιες ή ουσιωδώς όμοιες συνθήκες με τα μέλη του Δ.Ε.Π. των ανωτέρω εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, αλλά αποτελούν διακριτές κατηγορίες λειτουργών του Δημοσίου και, ως εκ τούτου, η διαφορετική συνταξιοδοτική μεταχείρισή τους από τον νομοθέτη ως προς το θέμα του επίδικου επιδόματος δεν συνιστά παραβίαση της συνταγματικής αρχής της ισότητας. Συνεπώς, δεν τίθεται ζήτημα επέκτασης της εφαρμογής της προαναφερόμενης ευνοϊκής συνταξιοδοτικής διάταξης του άρθρου 9 παρ. 2 περ. δ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως αντικαταστάθηκε από 1.1.2008 με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 3620/2007, στα μέλη του Δ.Ε.Π. των

Α.Σ.Ε.Ι., κατ' επίκληση της ως άνω συνταγματικής αρχής. Κατ' ακολουθίαν, ο λόγος αναίρεσης, με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

16. Κατά τη γνώμη των μελών που μειοψήφησαν, μετά τη θέσπιση του ν. 3187/2003 τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. τελούν πλέον υπό ουσιωδώς όμοιες νομικές και πραγματικές συνθήκες με τα μέλη του Δ.Ε.Π. των ιδρυμάτων του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης ως προς την ιδιότητά τους (δημόσιοι λειτουργοί που απολαύουν λειτουργικής ανεξαρτησίας), τα προσόντα εκλογής και εξέλιξής τους, τις βαθμίδες, τα καθήκοντα της θέσης τους και το έργο που ασκούν, ενώ κατ' ανάλογο, ουσιωδώς όμοιο, τρόπο ρυθμίζονται και οι αποδοχές τους με τις ισχύουσες για εκάστη εκ των κατηγοριών αυτών μισθολογικές διατάξεις. Κατά συνέπεια, η διαφορετική κατά τα ανωτέρω συνταξιοδοτική μεταχείριση των εν λόγω κατηγοριών μελών Δ.Ε.Π., που υπηρετούν σε ισότιμα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δεν παρίσταται δικαιολογημένη και, ως εκ τούτου, αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας. Επομένως, πρέπει, κατά παραδοχή του βασίμως προβαλλόμενου σχετικού λόγου αναίρεσης, να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να αναιρεθεί η 3327/2015 απόφαση του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η γνώμη όμως αυτή δεν εκράτησε.

17. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η ένδικη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη και να διαταχθεί η κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου υπέρ του Δημοσίου (άρθρο 73 παρ. 4 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013, Α' 52).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης. Και

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 20 Μαρτίου 2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΤΖΟΥΜΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στις 2 Οκτωβρίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ